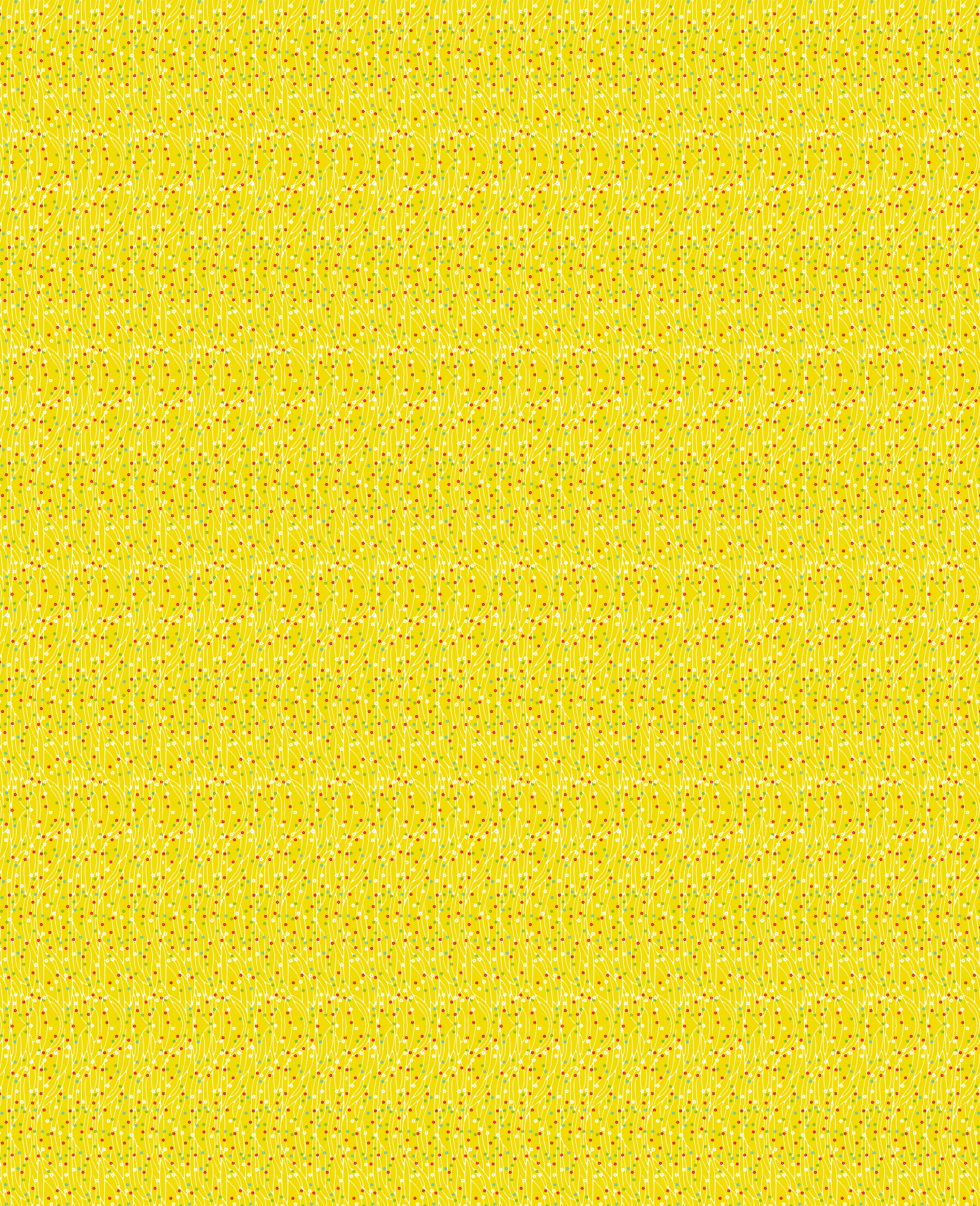

Aan de slag met
SINGER®
OVERLOCK

Aan de slag met
SINGER®
OVERLOCK

De overlockmachine 5

Deze handige naslagkaart
kan je helpen 9

De onderdelen van
een overlockmachine 10

De voorbereiding van de machine 12

Het verwisselen van de draden
met de vastknoopmethode 22

Het afstellen van de steeklengte 23

Het afstellen van de steekbreedte 24

Het transportdifferentieel 25

Het overlocken van stretchstoffen 26

De spanning afstellen
bij een overlockmachine 27

Een rolzoom naaien 30

Het onderhoud van
een overlockmachine 31

Problemen met de overlockmachine
verhelpen 33

Aan de slag! 81

Babyjasje met kap 83

Babywantjes 86

Halvecirkelrok voor de dochter 88

Kinderbroekje 91

Kinderwanten 94

Jurkje met aangerimpeld rokje 96

T-shirt met envelophals 98

Badcape 102

Wikkeldekentje 105

Werken met een patroon 35

Algemeen 36

Het patroon 38

Het overnemen van het patroon
op de stof 56

Nog enkele technieken 63

Mouwen 64

Zakken 67

Ritsen 72

Rimpels 78

Kussenhoes 106

Servetten 109

Halvecirkelrok met tailleband 111

T-shirtjurk 112

Minirok 115

Sjaal 116

Rok met beleg 119

Overslagjurk 120

Sweater met vleermuismouwen 124

1

de overlockmachine

DE OVERLOCKMACHINE

Heel wat naaisters halen naast hun gewone naaimachine ook een overlockmachine (lockmachine, locker) in huis. Het is een naaimachine, maar de techniek waarmee de steken worden gemaakt, is anders. De meest gebruikte lockmachines hebben vier klossen garen. Drie draden zorgen voor de kantafwerking en de vierde draad naait daarnaast een kettingsteek die de dragende naad vormt. Een lockmachine kan veel sneller naaien dan een gewone naaimachine en je hoeft niet telkens een spoel te vervangen. Bovendien beschikken de meeste lockers over messen die de stofresten bij de naad wegsnijden.

Overlockmachines worden gebruikt om naden perfect af te werken, om het rafelen van naden te voorkomen, om naden aan elkaar te stikken zonder rafelen en om naden recht te knippen terwijl je stikt. Je kunt er bovendien mooie rolzomen mee maken.

De meest gebruikte machines zijn drie- of vierdraads overlockmachines. Ze zijn handiger om draad in te rijgen en om te gebruiken dan vijfdraads overlockmachines.

Bij een overlockmachine gebruik je twee, drie, vier of vijf draden tegelijkertijd. Bovendien zijn er twee naalden en twee of drie (vijfdraads lock) grippers waardoor het werken met een dergelijke machine de eerste keer nogal onoverzichtelijk is. Toch is een overlockmachine relatief gemakkelijk in gebruik zodra je de techniek onder de knie hebt.

Een overlockmachine maakt heel wat stekenvarianten en technieken mogelijk:

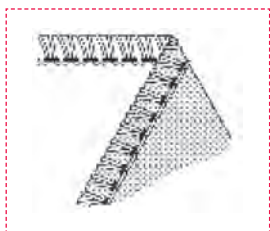
- het naaien van een platte lock voor een decoratieve naad;
- het naaien van een overlock blinde zoom;

- het naaien van plooiën;
- het maken van rechte hoeken;
- het vastzetten van een draadketting;
- het verstevigen van naden;
- het versieren van tressen door een draadketting.

Een praktijkvoorbeeld:

werken met een vierdraads locker

Tweedraads lock met omgerolde kantafwerking

Eén naald en een tweedraads steek – gebruikt voor lichte of gebreide materialen.

Tweedraads standaard rolzoom

Eén naald en een tweedraads steek – gebruikt om naden te overlocken en blinde zomen te naaien.

Driedraads overlock

Eén naald en een driedraads steek – gebruikt voor het maken van naden aan een simpel katoentje.

Tweedraads platte lock

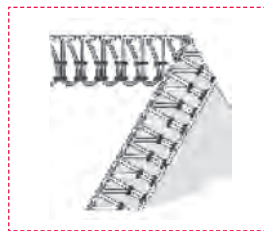
Eén naald en een driedraads steek – gebruikt voor het naaien van tegen elkaar aanliggende of overlappende naden en voor siersteken met een decoratieve draad.

Driedraads overlock met omgerolde kantafwerking

Eén naald en een driedraads steek – gebruikt voor het naaien van kleine rolzomen of decoratieve randen.

Vierdraads safety steek

Een combinatie van tweedraads overlock en een dubbele kettingsteek waardoor het naaien van naden en het overlocken van rekbaar stoffen in één keer kan worden gedaan (bijvoorbeeld stoffen met een dubbele kant of zwemkledij).

Bij het overlocken van zware stoffen kun je de naaldbreedte nog vergroten door aan de overlock-naadbreedte-afstelknop te draaien.

overlockbreedte	3,5 mm	5,7 mm
naald	overlock rechternaald	overlock linkernaald
draadspannings-schijf	groen	blauw

DEZE HANDIGE NASLAGKAART KAN JE HELPEN

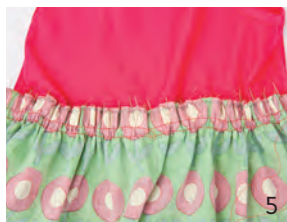
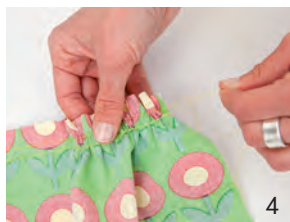
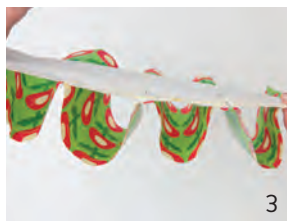
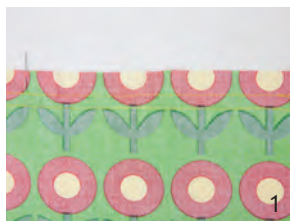
STEEK TYPE		NAALDPOSITIE	DRAADSPANNINGSSCHIJF - de nummers zijn gemiddelden voor middengewicht stoffen met standaard #80 polyester gesponnen garen				
			BLAUW	GROEN	ORANJE	GEEL	SPREIDER/ BOVENGRIJPER
1	tweedraads overlocknaad	3.5 mm 		4.0		2.0	spreider
		5.7 mm 	3.5			1.0	spreider
2	tweedraads rolzoom, standaard (503)	3.5 mm 		0.5		6.0	spreider
		5.7 mm 	0.5			5.0	spreider
3	driedraads overlock (504)	3.5 mm 		3.0	3.0	3.0	bovengrijper
		5.7 mm 	3.0		3.0	3.0	bovengrijper
4	driedraads platte locksteek (505)	3.5 mm 		0.5	5.0	7.0	bovengrijper
		5.7 mm 	0.5		5.0	7.0	bovengrijper
5	driedraads overlock met omgerolde kantafwerking	3.5 mm 		3.0	1.0	7.0	bovengrijper
		5.7 mm 	5.0		0	8.5	bovengrijper
6	driedraads ultra stretch mock safety stitch lock (514)		3.0	3.0	3.0	3.0	bovengrijper

Door de spanningsschijven naar een hoger nummer te draaien, verhoog je de draadspanning. De afstellingen voor draadspanning in deze tabel zijn richtlijnen en de spanning moet altijd worden aangepast aan de gebruikte stof en het type draad. Doe dit in kleine stappen van een half nummer voor het beste resultaat.

Rimpels

In plaats van plooien in de stof te leggen, kun je ze ook rimpelen. Bij een rokje krijg je zo 'volants' wat een zwierig effect geeft. Je gebruikt de techniek ook bij gordijnen en zelfs om mouwen in te zetten of manchetten te bevestigen aan de mouwzoom.

Om een stof te rimpelen, breng je rimpeldraden aan. Dat kan met de hand of met de machine.

(1) *Met de hand:* maak kleine rijgsteken met stevig naaimachinegaren over de lengte van het te rimpelen deel.

Met de machine: zet de bovenspanning hoger en stik met de grootste stiksteek 3 mm boven de patroonlijn. Wanneer er verticale naden in je werkstuk zitten, onderbreek je het stikken en begin je opnieuw. De naden mogen niet gerimpeld worden. Stik dan een tweede rimpeldraad 3 mm onder de patroonlijn.

(2) Laat aan het begin en het einde van beide stikfels een draad van 10 cm hangen.

(3) Verdeel het patroondeel waaraan je het gerimpelde deel wilt vastmaken, in twee, vier (of meer) gelijke delen. Doe hetzelfde met het te rimpelen deel.

(4) Leg de delen met de goede kant op elkaar en zet ze op de aangeduide punten vast met spelden. Draai de rimpeldraad een paar keer om de speld zodat hij goed blijft zitten. Verdeel nu de rimpels van elk deel gelijkmatig over het te rimpelen deel.

(5) Zet het gerimpelde deel vast met veel speldjes die je dwars in de stof steekt. Zorg dat de uiteinden van de rimpeldraden niet kunnen loskomen. Draai ze eventueel rond speldjes.

(6) Stik de twee delen op elkaar met een normale draadspanning en een normale stiksteek. Haal de speldjes weg terwijl je stikt. Zorg dat de rimpels gelijk verdeeld blijven.

(7) Trek de rimpeldraden uit de stof en strijk de naad voorzichtig.

Om een stuk stof te rimpelen met gewoon elastiek, zet je een speciale jersey naald op je naaimachine. Speld het elastiek op een aantal punten op de verkeerde kant van de stof. Steek de speldjes dwars in – eerst op de aangeduide punten, dan ertussenin.

Stik het elastiek vast terwijl je de stof uitrekt.

Smal elastiek stik je vast met een zigzagsteek. Breder elastiek stik je aan de zijkanten met een stiksteek.

tip Smocken

Om een jurkje te 'smocken', gebruik je rimpel-elastiek (elastisch garen).

Je windt het losjes op het spoeltje.

Hoe vaster je het elastiek opwindt,

hoe meer de stof rimpelt. Bovenaan

gebruik je gewoon garen. Stik rijen

onder elkaar met telkens 0,5 of 1 cm

tussenruimte. De stof gaat nu mooi

rimpelen.

Deze wantjes zijn bestemd voor heel kleine baby's. Je kunt ze maken in een zachte tricotstof zodat de baby zich niet krabt of je maakt ze bijvoorbeeld in dubbelzijdige fleece zodat de handjes lekker warm blijven.

Babywantjes

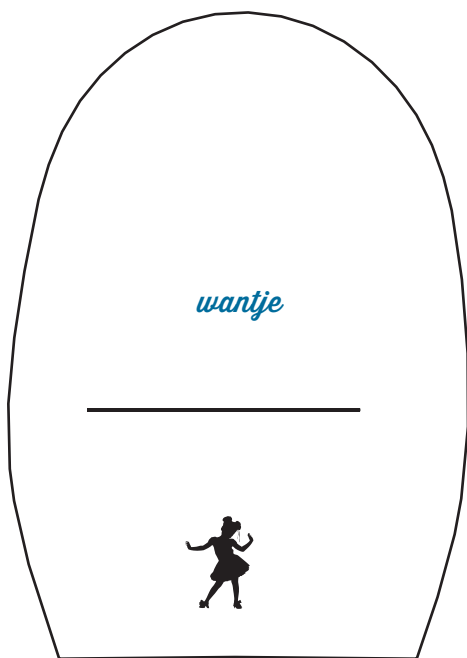
stof: privé

NODIG

- 32 cm x 11 cm dubbelzijdige fleece
- 15 cm boordstof (tricot)
- garen
- 70 cm biaislint (of ander lint)

KNIPPEN

- 4 x de wantjes met 1 cm naad uit de fleece
- 2 x een stuk van 7 cm boordstof van 6 cm hoog

NAAIEN

- (1) Leg de wantjes met de goede kanten van de stof op elkaar, speld en stik. Knip de naad zo kort mogelijk af en keer.
- (2) Stik de naden van de boordstof.
- (3) Vouw een boordje dubbel en schuif het over een wantje, met de onderste naden tegen elkaar. Speld en stik vast met een zigzagsteek of overlock. Doe hetzelfde met het andere wantje.
- (4) Knip de naden eventueel bij en doe de boordjes naar beneden.
- (5) Vouw het biaislint dubbel en stik het dicht. Naai het aan de wantjes*.

* Naai geen lint aan wantjes die het kindje in zijn bedje draagt, want dat is gevaarlijk. Deze techniek dient alleen voor wantjes die de baby draagt bij een jasje en waarbij het lintje door de mouwen gaat.

Jurkje met aangerimpeld rokje

stof: Koekepeertje

NODIG

- een topje (of T-shirt) in tricot
- stof: 2 x de omtrek van het topje (bij een topje van 30 cm breed, heb je dus $4 \times 30 \text{ cm} = 1,20 \text{ m}$ nodig) x de gewenste lengte
- garen

KNIPPEN

- Een kartonnen mal op formaat van de afgeronde zakken, zonder de naadwaarde.
- Zakken: 2 x vierkant van 10 cm x 10 cm, inclusief naadwaarde. Rond de hoeken af.
- Rok: 1 x een rechthoek met 1 cm naadwaarde en 2 cm zoom.

In ons voorbeeld: 30 cm hoog x 1,20 m breed.

NAAIEN

(1) Knip het topje af tot ongeveer 10 cm onder de armsgaten.

(2) Stik (of naai met de hand) een rijgdraad in de stof op 0,5 cm boven de bovenste patroonlijn. Doe hetzelfde op 0,5 cm onder de bovenste patroonlijn.

(3) Stik de zijnaad, maar zorg dat de rijgdraden los blijven hangen.

(4) Verdeel de stof in vier gelijke delen en steek op elk punt een speld. Begin op de zijnaad. Deel het topje ook in vier delen (zie *Rimpels*).

(5) Keer de stof binnenstebuiten en leg de rok met de goede kant op de goede kant van het topje. De ondernaad van het topje en de bovennaad van de rok liggen op elkaar.

Speld de rok op de vier aangeduide punten vast. Trek tussen twee spelden de rimpeldraden gelijkmatig aan tot de afstand van het topje en de stof gelijk is. Speld vast met veel speldjes. Werk zo de hele rok af.

(6) Stik de rok aan het topje. Dat kan met een flauwe zigzagsteek op een gewone machine, maar het is mooier als het met een overlock gebeurt. Knip bij een gewone machine de naad bij en keer. Strijk de naad naar boven.

(7) Strijk de bovenkant van een zakje 0,5 cm en dan 1 cm naar binnen. Stik vast. Doe hetzelfde met het tweede zakje.

(8) Haal een rijgdraad door de onderkant van een zakje (zie *Afgeronde zak met beleg*). Leg de mal aan de binnenkant en trek de rijgdraad aan zodat het zakje mooi rond staat in de hoeken. Strijk de naad naar binnen. Doe hetzelfde met het tweede zakje. Speld en stik de zakjes op de rok.

(9) Zoom het rokje op de juiste lengte om.

Met een beleg maak je een kledingstuk steviger. Een deel van het patroon wordt aan de binnenkant van de hals, de mouwen of aan de bovenkant van de rok genaaid. Voor dit patroon gebruiken we het beleg twee keer. Eén keer aan de goede zijde en één keer aan de binnenkant. Deze rok is eenvoudig om te maken en dus ideaal voor beginners. Ervaren naaisters werken hem gemakkelijk in één avond af. Er zit geen sluiting in deze rok. Je maakt hem dus in rekbare stof zodat je hem gemakkelijk aan en uit kan trekken.

Rok met beleg

stof: Julija's Shop
blauw patroon op werkblad B (4 delen)

NODIG

- 1 m stof
- garen

KNIPPEN

- voorpand
- rugpand
- 2 x beleg voorpand
- 2 x beleg rugpand

Knip alle patroondelen met 1 cm naadwaarde. Knip voor de zoom 2 cm naadwaarde.

NAAIEN

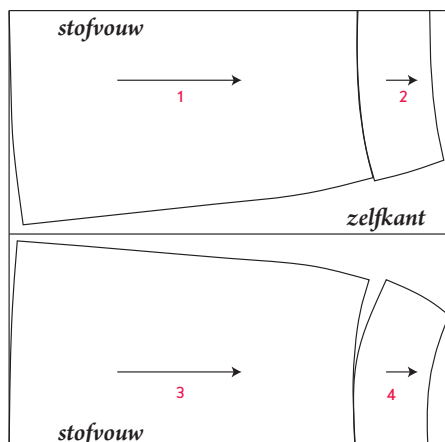
Leg de twee stukken beleg voor het voorpand met de goede kanten op elkaar. Stik de bovenkant (de kortste van de twee lange zijden) aan elkaar. Doe hetzelfde met het beleg voor het rugpand.

(1) Vouw het beleg van voor- en rugpand open. Leg het beleg voor het voorpand op het beleg voor het rugpand met de goede zijde van de stof op elkaar. Het beleg voor het voorpand is wat groter dan dat voor het rugpand. Leg één zijnaad gelijk, speld en stik vast. Leg de andere zijnaad gelijk, speld en stik vast. Plooi het beleg dubbel op de lange naad met de binnenzijde van de stof op elkaar. Strijk. Dit is de bovenkant van de rok.

(2) Leg het voorpand en het rugpand met de goede zijde van de stof op elkaar. Leg één zijnaad gelijk, speld en stik vast. Leg de andere zijnaad gelijk, speld en stik vast. Keer de rok met de goede kant van de stof naar buiten. Schuif het dubbelgevouwen beleg over de rok met de open zijde van het beleg tegen de bovenkant van de rok. Zorg dat de zijnaden van het beleg op de zijnaden van de rok liggen. Speld vast. Stik het beleg vast aan de rok.

(3) Vouw het beleg naar boven en strijk.

(4) Pas de rok en speld hem op de juiste lengte. Stik om met een tweelingnaald.

*Dit is een heel eenvoudige sweater om met de overlockmachine te maken.
Gebruik sweaterstof of iets dikkere gebreide stof.*

Sweater met vleermuismouwen

maten XS – S – M
L – XL – XXL

stof: Julija's Shop
rood patroon op werkblad B (5 delen)

NODIG

- 1 m rekbare stof
- garen

KNIPPEN

- 1 x voorpand (aan de stofvouw)
- 1 x rugpand (aan de stofvouw)
- 1 x tailleboord (aan de stofvouw)
- 1 x halsboord (aan de stofvouw)
- 2 x mouwboord

Knip alle patroondelen met 1 cm naadwaarde.

NAAIEN

Leg het voorpand op het rugpand met de goede kanten van de stof op elkaar.

(1) Stik de bovenkanten van de mouwen tot aan de hals. Stik de onderkanten van de mouwen tot aan de taille aan beide zijden.

(2) De mouwboord heeft een zandlopervorm. Vouw hem in de lengte dubbel met de goede kant van de stof op elkaar zodat het hoekje op elkaar ligt. Stik de zijde met het hoekje erin dicht tot een cirkel. Plooi dubbel tot een boord van 10 cm met de goede kant van de stof naar buiten. Geef een knipje in de naadwaarde in de helft van de boord zodat je twee merkpunten hebt: de naad en het knipje. Schuif de mouwboord over de mouw aan de goede kant van de stof. De boord is een beetje smaller dan de mouw. Speld eerst de naad aan de onderste mouwnaad en dan het knipje aan de bovenste

mouwnaad. Rek de boord wat uit en speld verder vast. Stik de boord aan de mouw. Doe hetzelfde met de tweede mouw en mouwboord.

(3) Plooi de tailleband in de lengte dubbel met de goede kant van de stof op elkaar. Stik de korte zijde dicht tot een cirkel.

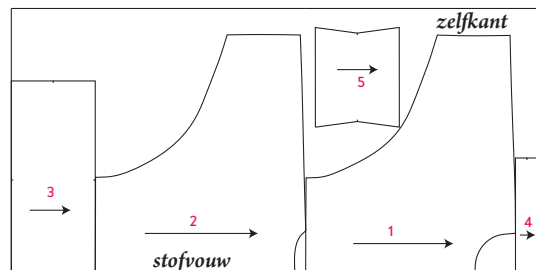
Plooi dubbel tot een boord van 10 cm met de goede kant van de stof naar buiten. Geef een knipje in de naadwaarde in de helft van de boord zodat je twee merkpunten hebt.

Schuif de boord over de onderkant van de trui aan de goede kant van de stof. Speld eerst de naad aan de ene kant en dan het knipje aan de andere kant. Speld verder vast. Stik de boord aan de trui.

(4) Plooi de halsbies in de lengte dubbel met de goede kant van de stof op elkaar. Stik de korte zijde tot een cirkel.

Plooi dubbel tot een boord van 2 cm met de goede kant van de stof naar buiten.

Rek de boord wat uit en speld vast aan de hals van de trui. Stik de halsbies aan de trui.

Dit boek is tot stand gekomen
in samenwerking met
Koen Evers en zijn team
bij SINGER België.

Met speciale dank aan
Hilde Smeesters en Marijke Michiels.

Dank aan onze modellen:
Saartje Bals, Tess Cosman,
Sigrid De Meyer, Maarten De Smet,
Lucas Debersaques, Fien Desmedt,
Alexandra Goossens, Lisanne Mahieu,
Marijke Michiels en Renée Vanpoelvoorde.

Met dank aan De Stoffenkamer,
Koekepeertje, Julija's stoffen
en Euromercerie voor het ter beschikking
stellen van stoffen, garen en fournituren.

Shoppinglijst:
De Kleine Zebra, 03/369 00 23
www.kleinezebra.com
Fred&Ginger, 03/871 97 70
www.fredginger.com
Ikea, 02/719 19 22
www.ikea.be
JBC, 0800/17 982
www.jbc.be
Zoot, 09/233 70 75
www.zootcostumiers.be

Eclair Prym Belgium SA
Avenue de la SIDEHO 1 A
B-7780 Comines
www.eclair-prym.com

Tekst

Hilde Smeesters, i.s.m. SINGER België

Patronen en naaiwerken

Hilde Smeesters en Marijke Michiels

Fotografie

Stefanie Faveere

Styling

Sarah Roelstraete, www.queensanddolls.be

Vormgeving

Leen Depooter, Quod. voor de vorm.

Zetwerk

Jacques, www.jacquesbooks.be

Digitaliseren patronen

Digipattern

Als u opmerkingen of vragen heeft,
dan kunt u contact nemen met onze redactie:
redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2014
D/2014/45/456 – NUR 460
ISBN: 978 94 014 2080 8

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm
of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op
enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u
regelmatig een nieuwsbrief met informatie
over nieuwe boeken en met interessante,
exclusieve aanbiedingen.